

Beslutsunderlag
Styrelsen 2024-04-22
Beslutspunkt (15)

Handläggare: Ida Lindgren, Koncernsäkerhetschef
Telefon: 031-368 53 50
E-post: ida.lindgren@higab.se

Remissvar – motion av Martin Wannholt (D) och Patrik Höstmad (D) om att ta fram riktlinjer för att stadens lokaler ska vara fria från politiska och religiösa budskap

Förslag till beslut

I styrelsen för Higab AB:

1. Att avstå från att ta ställning till förslagen i ärendet

Sammanfattning

Förslag till beslut i kommunfullmäktige att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda riktlinjer för att Göteborgs Stads lokaler för offentliga tjänster och annan kommunalt sanktionerad verksamhet, där möjligt och lämpligt, är fria från politiska, ideologiska och religiösa budskap och symboler. Undantag från dessa riktlinjer ska tas fram där närvaron av denna typ av budskap och symboler bedöms vara naturliga och lämpliga.

Utifrån rådande underlag kan Higab inte ta ställning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Higab avstår från att ta ställning i förslaget och svarar därför inte på bedömningen utifrån den ekonomiska dimensionen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Higab avstår från att ta ställning i förslaget och svarar därför inte på bedömningen utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Higab avstår från att ta ställning i förslaget och svarar därför inte på bedömningen utifrån den sociala dimensionen.

Samverkan

Samverkan har inte skett

Bilagor

1. Bilaga 1_motion om att ta fram riktlinjer för att stadens lokaler ska vara fria från politiska och religiösa budskap

Expediering

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se. diarienummer SLK-2024-00235

Ärendet

Higabs uppdrag

Enligt ägardirektivet är Göteborgs Stads ändamål med Higabs verksamhet att utgöra stadens strategiska verktyg inom fastighetsområdet. Bolaget ska främja och tillgodose intressen för i huvudsak mindre företag och organisationer genom att tillhandahålla för dessa rörelser lämpliga lokaler. Bolaget ska också tillse att kommunen kan täcka sina behov av lokaler med speciell karaktär och strategisk betydelse för stadens utveckling samt ha ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader som ägs av Göteborgs Stad via bolaget.

I gällande ägardirektiv har Higab i uppdrag att:

- vara ett strategiskt verktyg för Göteborgs Stad inom fastighetsområdet.
- aktivt medverka i stadens utveckling och agera proaktivt genom förvärv, nyproduktion, utveckling, förvaltning eller avyttring av fastigheter.
- vara lyhörda för stadens behov.
- vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader.
- säkerställa fastigheternas långsiktiga värde och brukbarhet och att hyressättningen överensstämmer med denna målsättning.
- ha tydliga och transparenta principer för hyressättning.
- ligga i framkant avseende Fastighetsutveckling inom såväl nyproduktion som ombyggnation och underhåll.
- ha en verksamhet präglad av miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.
- över tid ha en justerad soliditet om minst 45% och en direktavkastning på kommersiella fastigheter om minst 3,5%.
- driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030 (nytt 2023).

Affärsidén är att långsiktigt äga, vårda och utveckla unika fastigheter för offentliga verksamheter och mindre företag i Göteborg med visionen att ”Tillsammans vårdar och utvecklar vi byggnader – för ett levande Göteborg”.

Omfattning:

Higab äger och förvaltar 173 st fastigheter och har totalt ca 1140 st aktiva hyresavtal

Lagstiftning:

I Higabs uppdrag har Higab att förhålla sig till gällande lagstiftning och stadens ramverk. Så som grundlagsskyddade rättigheter, brottsbalken (1962:700) samt jordabalken (1970:994).

Utifrån gällande lagstiftning anmäler Higab misstankar om brott till polisen, säkerställer grundlagsskyddande rättigheter genom demokratiuppdraget samt har transparenta, rättvisa och jämlika hyresprocesser.

Higabs rådighet definieras av lagstiftningarnas ramverk. De grundlagsskyddade rättigheterna, brottsbalken och jordabalken behöver därför ställas mot remissens intention. Utifrån rådande underlag kan Higab inte ta ställning.

Sammanfattande bedömning

2. Sammanfattningsvis behöver den juridiska dimensionen testas mot remissens ambition. Utifrån rådande underlag kan Higab inte ta ställning.

Handling 2024 nr 31

Motion av Martin Wannholt (D) och Patrik Höstmad (D) om att ta fram riktlinjer för att stadens lokaler ska vara fria från politiska och religiösa budskap

Myndigheter är skyldiga att i alla lägen agera sakligt och opartiskt i enlighet med objektivitetsprincipen. Därmed ska myndighetspersonal inte påverkas av ideologi, partitillhörighet eller religiösa övertygelser i sitt myndighetsutövande. Utöver rätten till ett sakligt och opartiskt agerande av myndighetspersonal, är det också viktigt att myndigheters lokaler och verksamheter förblir neutrala för att säkerställa likvärdighet.

Kommunens lokaler har en viktig representativ betydelse. Lokalerna är platser där medborgarna tar del av kommunala tjänster och utövar sina demokratiska rättigheter. För att säkerställa en rättvis, objektiv och inkluderande miljö är det därför avgörande att kommunens lokaler, där så är möjligt, är politiskt, ideologiskt och religiöst neutrala.

Tyvärr har det framkommit flera exempel på hur stadens lokaler använts för att sprida olika religiösa och politiska budskap. Göteborgare har reagerat på att det på väggarna i vissa fritidsgårdar och andra kommunala "hus" till exempel förekommit flaggor och symboler från länder i pågående krig, partiposters med hammaren och skäran och bilder på politiskt kodade personer. Likväl måste det göras en gränsdragning om vilka lokaler som bör vara neutrala. Exempelvis kan politiska och religiösa budskap och symboler vara en naturlig del av museer eller kommunala lokaler avsedda för politiska organisationer.

Justitieombudsmannen har tidigare konstaterat att grundlagarnas skydd för yttrandefriheten inte hindrar det allmännas företrädare, i lokaler där det allmänna svarar för verksamheten, att reglera vilka typer av budskap som får spridas. Reglerna måste dock vara generella och får inte diskriminera mellan olika enskilda framställningar på grund av deras innehåll. I en tid av ökad desinformation, polarisering och propaganda är det för oss en självklarhet att riktlinjer tas fram så att kommunens lokaler, där så är lämpligt och möjligt, är neutrala och fria från politiska, ideologiska och religiösa budskap.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda riktlinjer för att Göteborgs Stads lokaler för offentliga tjänster och annan kommunalt sanktionerad verksamhet, där möjligt och lämpligt, är fria från politiska, ideologiska och religiösa budskap och symboler. Undantag från dessa riktlinjer ska tas fram där närvaron av denna typ av budskap och symboler bedöms vara naturliga och lämpliga.

Martin Wannholt (D)**Patrik Höstmad (D)**